

Jistě, pane prezidente

„Evropská komise chce zakázat britský párek,“ s tímto šokujícím zjištěním předstoupil před novináře britský ministr pro administrativní záležitosti Jim Hacker ve skvělém komediálním seriálu BBC „Jistě pane ministře“. Aktivita prezidenta Klause mne v posledních měsících utvrdila v tom, že kromě jiného sdílí s Margaret Thatcherovou i zálibu v tomto seriálu. Stejně jako Hacker vytvořil virtuální problém europárku, který obratem ruky vyřešil a spolu se sympatiemi veřejnosti získal i premiérské křeslo, vytváří dnes prezident virtuální problém ohrožení českého národa evropskou ústavou.

Zcela v souladu se svým názorem, že cokoliv přichází z Evropské unie přichází od ďábla, bojuje prezident proti přijetí dokumentu, který nejen zásadním způsobem zjednodušuje celý komplikovaný systém smluv, ale rovněž umožňuje efektivní fungování unie o 25 či 27 členských státech. Ve svém křížovém tažení se bohužel snižuje na úroveň až nedůstojnou jeho pečlivě pěstovaného majestátu. To, že připojil svou předmluvu k obskurnímu dílu irského euroskeptika Anthony Coughlana dokazuje, že prezident je ochoten použít v boji proti ústavní smlouvě jakoukoliv zbraň.

Podíváme-li se podrobně na ono „Klausovo desatero“, stačí jako jeden příklad prezidentovo zjištění, že „I celý právní řád unie bude nadřazen právním řádům členských států“. Jakoby tehdejší premiér Klaus, když předával žádost o přijetí do EU nevěděl, že toto ustanovení implicitně obsahuje již Římská smlouva z roku 1958. Stejně „relevantní“ jsou i ostatní prezidentovy výhrady.

Nepřiměřená reakce na polemiku s jeho argumenty, vedenou čelnými evropskými představiteli, jen dokresluje celkovou atmosféru vytváření vnějšího nepřítel. Pokud chce prezident Klaus skutečně diskutovat, měl by přijít s pravdivými tvrzeními a vnímat reakce na ně. Pokud se omezí na konstatace o urážkách hlavy státu, nabádání čelných ústavních činitelů k pečlivějšímu čtení jeho dopisů, či na pochyby o tom, zda předseda Evropského parlamentu ví, co podepisuje, potvrzuje pouze obavy, že celý jeho boj proti ústavní smlouvě je pouhým Klausovým europárkem. Obávám se, že jedině, co prezident od svých partnerů v diskusi očekává, je: „Jistě pane prezidente.“

Jan Hamáček

předseda Mladých sociálních demokratů

V tomto čísle mimo jiné najdete...

Najděme nové lídry	str. 2
Vykročí ČSSD z dnešní mizérie?	str. 3
Domácí násilí	str. 6-8
Letní camp ECOSY	str. 11

Výzvy opoziční

Dle známých politologických tezí dochází po pádu totality k upevnění demokratického systému až po třetí změně vládnoucí garnitury. Česká republika, směřující ke konci volebního období, má možnost svou demokracii stabilizovat a začít cestu k etablování západoevropské politické kultury.

V posledních dnech jsme opakovaně slyšeli z úst představitelů ČSSD myšlenky o řízeném odchodu do opozičních lavic po příštích volbách. I když nejsem přesvědčen o tom, že naši snaha o vítězství v dalších volbách je nutné automaticky považovat za neúspěšnou, jistě je i o této možnosti nutné uvažovat. Z mého pohledu je opoziční zkušenost po dvou vládních obdobích výzvou pro důkladnější programovou a personální debatu v rámci strany.

ODS jistě není naším vzorem, nicméně její obrození po období 1997 – 2001 je příkladem obnovení fungující stranické struktury a růstu osobností. (Otázku, zda tento růst nových tváří a popularity celé Modré šance je výsledkem pouze schopností a úsilí členské základny ODS či spíše některých politiků stávající vládní koalice, ponechávám na úvaze čtenáře.) ČSSD se po příš-

tích volbách poprvé po roce 1989 pravděpodobně naskytne šance využít odchodu do opozice ke konsolidaci jejího programu i personálního složení. Konsolidace programu samozřejmě bude vyžadovat tvrdou diskusi uvnitř strany i s novou vládou v otázkách domácí i zahraniční politiky.

Konsolidaci ČSSD po příštích volbách budou provázet dva relativně nové rozměry. Jestliže generace ministrů a poslanců

z minulých let dostala své pozice do vínku také kritickou špinavých afér vlád Klausových, schopným vládnutím Zemanovým a úspěšnou kampaní Špidlovou, nové úspěchy v příštích letech budou výsledkem práce našich zastupitelů a poslanců v následujícím období. Již nebude možné argumentovat nedostatečnou viditelností krajských představitelů, protože na nich, stejně jako na představitelích demokratické opozice v parlamentu, bude záležet, jak dlouhé období ČSSD v opozici stráví. Druhým parametrem bude stabilita vlastní strany – vyrovnání se s ideovým rozkročením na levici a jasným vymezením ČSSD v roli hlavní opoziční strany.

Miroslav Ch. Poche

Ve Štrasburku jsme diskutovali jsme s našimi europoslanci

Najděme nové lídry

Stávající situace členské základny Mladých sociálních demokratů je varující. Hlavním problémem v současnosti není ani tak stagnující počet členů. Důležitější je, že stejně jako v ČSSD i v Mladých sociálních demokratech došlo k situaci, kdy jsme najednou zjistili, že nemáme dostatek „lídrů“. Slovem lídr nemyslím někoho výjimečného, který má právo na nadstandardní postavení uvnitř sdružení, ale někoho, kdo je schopen vést organizaci na dané úrovni a koho respektují ostatní členové organizace.

V období těsně před volbami roku 1998 bylo MSD plné mladých lidí, kteří měli jasný názor na svět kolem sebe a kteří se snažili vícemíli kolem sebe pohnout. Po volbách, díky nimž se ČSSD stala vládní stranou, řada mladých členů odešla vykonávat různé volené či jmenované funkce a MSD tak poprvé přišlo o část svých nejaktivnějších členů. V téže době se však zároveň nově konstituovala skupina mladých studentů, jejich členové byli z různých krajů a měli různé sociální zázemí. Spojoval je však zájem o pokračování v práci, která byla započata předchozími představiteli MSD. Tito noví „lídrů“ se stali členy představenstva MSD, ústřední rady MSD, zastupovali MSD v odborných komisích ČSSD a záro-

veň byli činní v řadě dalších sdružení, jako je například Studentská komora Rady vysokých škol, Fórum 2000, Sdružení mladých SON atd. Postupem času však s tím, jak se na svých postech měnili ministři a nastupovali noví, často mladší členové ČSSD, a především po volbách v roce 2002 i většina představitelů této skupiny opustila vedoucí pozice v MSD a začala se plně věnovat novým funkcím, do kterých nastoupili. Další část z nich dostudovala vysoké školy a začala se věnovat svým profesím. Tyto členy spojuje to, že MSD je pro ně nyní organizací, které rádi pomohou, ale nemohou již být hybateli organizace.

Dalším krokem, o kterém se nyní již dá říci, že uškodil MSD, bylo přizpůsobení organizační struktury nově vzniklým krajům. Tím se rozbily tradiční vazby, které fungovaly po řadu let. Mísoto devíti regionálních rad vzniklo čtrnáct krajských rad. Řada krajů, především těch menších, si dosud nevybudovala nové vnitřní organizační vazby a jejich vedení se neustále mění a střídá. Tím se ztrácí základní stabilita, která je nutná pro práci.

Po celé výše uvedené období měli Mladí sociální demokraté rozpočet zhruba 100 až 150 tis. Kč ročně a nadace Friedrich Ebert Stiftung (FES) pro nás pořádala čtyři semináře ročně. I přes tak

malé prostředky jsme byli schopni pořádat řadu aktivit a seminářů, setkávat se, vyměňovat si názory, prostě žít klasickým spolkovým životem.

V letošním roce máme, včetně investic, rozpočet kolem 2 mil. Kč. To je skutečně dobrý základ pro vyvíjení aktivní činnosti a rozvoj nových programů. Zároveň pro nás FES pořádá dvě pásma školení. Těchto podmínek však naše sdružení nyní plně nevyužívá. Na vině je dle mého názoru právě nedostatek nových „lídrů“, pro něž je práce v MSD hlavní náplní. Řada krajů nám řádně nefunguje, nebo komunikuje s ústředím pouze sporadicky.

Nyní nám odstoupili dva místopředsedové MSD, kterým chci tímto poděkovat za jejich dlouholetou práci, a ústřední rada bude na jejich místa dovolovat jiné členy. Využijme této situace a zvolme dva nové aktivní lidi, kteří stávajícímu vedení pomohou pohnout s organizací dál. Využijme finančních prostředků a udělejme řadu aktivit mezi studenty a mladými lidmi. A hlavně, najděme mezi námi v krajích členy, kteří chtějí pracovat, a umožňme jim to. Takto ideální podmínky budeme mít již jen rok a půl, tak to nepromarněme.

Petr Dolínek

místopředseda MSD pro řízení

Vykročí ČSSD z dnešní mizérie?

Na sklonku roku 1989 obnovená sociální demokracie od prvních chvil doplácela na existenci Občanského fóra, které stahovalo centrální, regionální i komunální osobnosti napříč politickým spektrem, a následně i voliče. ČSSD řízená Jiřím Horákem sílila jen zvolna. Ani v roce 1992, kdy se Dienstbierovo Občanské hnutí dalo na ústup z politického výsluní, nedokázala vyburcovat příliš sympatizantů. Patrně proto, že si prof. Horák zakládal na státnosti a laciná gesta mu nevoněla. Situace uvnitř strany tak špěla ke střídání stráží.

To, co začalo hradeckým sjezdem ČSSD v roce 1993, se zpočátku zdálo být slavným obdobím. Sociální demokracie ulovila lídra s velkým „L“. Miloš Zeman byl znám čistým štítem, tahem na branku i intelektuální kapacitou. Vložil se do boje s plnou vervou a na protivnicích nechal nit suchou. Pojmenoval podvod století, tunelování i spálenou zemi. Radikální rétorikou získával nespokojené voliče, lůzu nevyjímaje. Nadchl komunisty i republikány, které nazval zdivočelými sociálními demokraty. Čilý byl Zeman i v kuloárech. Nejprve vyzobal rozinky v podobě zajímavých osobností a pak nemilosrdně zvalcoval Občanské hnutí, Stranu zelených, Liberálně sociální unii, Českomoravskou unii středu, Levý blok, Stranu demokratické levice...

Sestavil nesourodý tým odborníků, přesvědčených sociálních demokratů i prachspřstých oportunních kariéristů. Určil si své maskoty (Buzková) i lidi na špinavou práci (Šlouf). Kudy chodil, tudy burácel a budoval silnou antiklausovskou opozici. Možná byla i levicová, každopádně však populistická. Kdo projevil být jen trochu vstřícnosti k politice středopráv vládní koalice, musel se poroučet. Krápet populismu neškodí, pomůže-li dobré věci, myslí si mnozí. A vyhlíželi nástup sociálnědemokratického kabinetu.

Volby v roce 1996 skončily patem. ČSSD se rozhodla tolerovat druhou Klausovu vládu. Vydělala na tom. Po předčasných volbách o dva roky později byl dluh splacen: ODS se ve Smlouvě o vytvoření stabilního politického prostředí zavázala akceptovat menšinovou vládu ČSSD. Šlo by to tenkrát i jinak. Sociální demokraté mohli většinově vládnout s KDU-ČSL a Uníí svobody. Miloš Zeman si kryl záda, když premiérské křeslo nabídl Josefu Luxovi. Předně však chytře předvídal, že Rumlova US dodrží slib a se Zemanem do jednoho kabinetu nevstoupí.

ČSSD se dočkala jednobarevné menšinové vlády, tedy více než tučtu ministrů pro sebe sama, nemusela se o moc dělit a měla jistotu, že ji nikdo nesvrhne. Za tu cenu ozelela i realizaci některých svých stěžejních programových záměrů. Co na tom, že debatám o volebním systému či daňových úpravách udávala tón ODS. Nastala éra klientelismu a politické korupce. V samotné opoziční smlouvě politologové odhalili kartelovou dohodu. Sociální demokracie jako taková se naučila vládnout bez ohledu na spojence a nálady venku. Poctiví straníci

a dobráctví naivkově se upřímně těšili z možnosti spravovat zemi, zatímco povedení výžirkové se pasovali na novodobou honoraci. Na jednom ministerstvu se vesele čarovalo, na jiném smilnilo, na dalším se osnovaly plány na usmrcení nepohodlné novinářky a na Úřadu vlády se odlévalo Olovo.

Sotva se můžeme Miloši Zemanovi divit, že po volbách v roce 2002 očekával odchod do opozice. Ještě předtím ale stačil předat partajní žezlo mužů s „nejmenším deficitem inteligence a pracovitosti“, Vladimíru Špidlovi.

Dosavadní Zemanův zástupce překvapil. Odřizl se od opoziční smlouvy. Odmítl spolupráci s komunisty, o jejichž levicovosti měl odjakživa vážné pochyby. (Špidla též jako jeden z mála sociálních demokratů nepřevzal komunistické vnímání soc. dem. coby nedůsledné, kompromisnické, prostě měkké odnože komunistické strany.) Za budoucí koaliční partnery označil křesťanské demokraty a unionisty. Především však navázal na zcela jinou sociálnědemokratickou tradici.

Historik Špidla viděl v sociální demokracii sílu progresivní a reformní, jež se kdysi nebála účastnit bitev s nejistým koncem a zaručile hlásala všeobecné a rovné volební právo, dekriminálníci homosexuality či rovnoprávnost obou pohlaví. Také proto se vždy mohl opřít o krutými větry ošlehaný soc. dem. exil. Naslouchal moderním evropským trendům a chápal potřebu zachování sociálního státu prostřednictvím jeho zefektivnění.

Tím, že Špidla nekupčil, získával nepřátele v blýskavém byznysi i temném podsvětí. Svou tvrdohlavostí při prosazování politiky otevřeného kompromisu zas do běla žhavil mnohé své spolustraníky. Jedni mu nemohli zapomenout, že neprodložil opoziční smlouvu s ODS, druhí pak že nesestavil menšinovou vládu podporovanou KSČM. Tradovalo se, že „nekomunikuje“. Ve skutečnosti vysílal na úplně jiné frekvenci než většina poslaneckého klubu a aparátu ČSSD. Zatímco řadové členy zpravidla přesvědčit dokázal, s pomazanými hlavami všemožných grémíí vedl jednu bitvu za druhou. A když zvíťazil, spotřeboval tím svoji energii na dlouhou dobu dopředu.

Ve dvou věcech Vladimír Špidla selhal. Za prvé, pomohl sociální demokracii prohrát prezidentskou volbu. Nepostaral se o včasnou nominaci společného koaličního kandidáta a naopak na poslední chvíli prosadil zhoubnou myšlenku vnitrostraníckého referenda. Dále uvěřil Zemanovu tvrzení z roku 2002, že definitivně končí s politikou a zpět se vrátí jen v kritické situaci po žádosti úřadujícího předsedy. Zeman se přesto mezi prezidentskými adepty objevil, ovšem do ringu byl ochoten napochodovat až v případném druhém kole. To jeho blízcí správně pochopili jako výzvu „zařiznout“ soc. dem. kandidáta z prvního kola, Jaroslava Bureše. Stalo se, avšak destruktivní síla ze Zemana čišící spolu s jeho pohrdáním lidmi, jejich hloupostí, ba prostotou, odradila spoustu jiných zá-

konodárců ČSSD, aby expředsedovi hodila svůj hlas. Zeman se odporoučel jako spráskaný pes, na Pražský hrad usedl (také částí soc. dem. zvolený) Václav Klaus a v ČSSD zavládly výčitky a nedůvěra. Strana doplatila na pramalou vůli diskutovat, říkat si nepřijemné věty z očí do očí.

Druhou Špidlovou slabou stránkou byla personalistika. Loajální byl i k jedincům, co si to nezasloužili a obklopovali je z naprosto sobeckých pohnutek. Stejně tak se z obav z eskalace vnitrostraníckého napětí vyhýbal otevřeným konfliktům s těmi, kterým Špidlova antiklientelistická doktrína k srdci zrovna nepřirostla.

Debaklu ve volbách do Evropského parlamentu využili předsedovi oponenti dokonale. Špidla ustoupil Stanislavu Grossovi a stáhl se do bruselského vyhnanství. Grossovi nezbylo než poskládat novou vládu na starém koaličním půdorysu, ale původní étos jí už chyběl. Přesto čerstvý kabinet pokročil v plnění vytyčených úkolů – ukotvováním České republiky v EU počínaje přes daňovou a penzijní reformu až po zkvalitňování právního prostředí.

Dalo se tušit, že když Gross neuhne z nastoupené reformní cesty ve vládě, ale i v ČSSD, kde zastřešil vyústění Špidlou započaté programové debaty, dočká se soupeřů lačných předsednického postu. Již na podzim ohlásil záměr ucházet se o trůn Zdeněk Škromach. Usměvavý ministr, zakrývající sporný intelektuální potenciál siláckým slovníkem, nejprve začal kádrotvat koaliční partnery, pak sociálně demokratické reformátory a skončil u výroků o riziku útěku do středu a o hrozbě vychýlení programu, o které se na lednové programové konferenci údajně pokusili lidé z okolí Grosse a jeho kandidáta na prvního místopředsedu Sobotky. Přitom se nestalo nic jiného, než že v programu byly atraktivněji popsány klasické soc. dem. hodnoty a byl zformulován odvážnější, ambicióznější přístup k europeizaci a globalizaci.

Za Škromacha se nepostavil nikdo jiný než Miloš Zeman. Prý u něj našel opět jakýsi nejmenší deficit čehosi... Škromach na oplátku Zemanovi pokřtil knihu napěchovanou vulgáritami, tu na adresu Grosse, tu Špidly, tu Buzkové. A smál se a smál. Kdo čekal, že premiér odvolá svého náměstka pro ztrátu důvěry, byl vedle.

Na Vysočině se nudícímu titánovi vydatně nahrály aktuální Grossovy aféry. Premiér neměl přijatelně objasnit rodinné výdaje na bydlení, spekulativní investice ani tragickou manželčinu zálibu v nevhodném podnikání s ještě nevhodnějšími přáteli. Ortel si podepsal jednak účelovými návrhy občanským demokratům na jednání o změně volebního zákona, jednak nepovedenou televizní omluvou. Nejprve se rozplynula důvěra středních vrstev, o něž prostřednictvím inovovaného programu bojoval nejvíce, následně i části členské základny soc. dem.

Sotva začal brněnský sjezd, bylo jasné, že Zeman přijede a svým nástupcům nic nedaruje. Stalo se, předvedl však jen odvar z dosavadních projevů a rozhovorů. Gross naopak mohl

těžít z koaličního sporu, který ČSSD do značné míry sjednotil a přiměl postavit se za svého šéfa. Jeho výhodou též bylo, že zbylí příslušníci reformního proudu odmítali na post předsedy strany kandidovat. A poněvadž vůle modernizovat ČSSD je silná, získal tandem Gross – Sobotka vysněné funkce.

Zdeněk Škromach se přesto představil ve vrcholné formě. Již před měsíci dal dohromady dělný tým spolupracovníků, procestoval napříč republiku, viditelně zhubl, zaštilil vydávání levicového internetového serveru, zafinancoval brožurku shrnující jeho politické představy a hlavně si nacvičil svízně a úderné projevy. Nakonec neuspěl a až dodatečně se stal řadovým členem předsednictva ČSSD. V Brně podle Škromacha rozhodlo to, „že ministr financí má zřejmě dlouhé prsty a dokáže ovlivňovat rozhodování mnoha regionů právě z pozice své vládní funkce“. V dalším skandálním výroku podotkl, že nebude „dělat nějakého sluhu ministři financí, který stranu vleče doprava.“

Zbylé místopředsednické posty v Brně obsadili lidé, kteří nebudí emoce (příznačný je neúspěch příliš výrazné Petry Buzkové či levicových bojovníků Kavana a Foldyny), zato dokáží spolupracovat se Stanislavem Grosse. Jedním z nich se stal i Jiří Paroubek, který během půl roku získal více, než by kdo tušil (ministrské křeslo a klíčovou stranickou pozici), a přesto jeho hvězdu ještě čekalo další stoupání k výšinám.

V absurdní české realitě nelze volit jen mezi řešeními skvělými a ještě lepšími. ČSSD se o posledním březnovém víkendovi rozhodovala, zda se učinit dynamičtější, evropsčtější a pokračovat ve strukturálních reformách za cenu podpoření Grosse, proti němuž se vytrvale bouří veřejné mínění, anebo zda sáhnout po Škromachovi, na kterého nikdo (dosud) nic nevytáhl, s rizikem „zferlingerovatění“, zahrávání si s komunistickým ohněm. Vybrala si první cestu. Klíčové poselství XX-XII. sjezdu praví, že česká sociální demokracie získala na srozumitelnosti.

Proti této tezi nehovoří ani vznik Frakce sociálně demokratické levice. Vždyť i ta může zpřehlednit terén. Jde jen o to, zda bude více fungovat jako základna pro personální požadavky dvojice Kavan – Laštůvka, nebo zda bude skutečně fungovat jako myšlenkový akcelérátor, jak tomu bývá zvykem v zahraničí. První materiály frakce bohužel jen opakovaly staré známé teze a volaly po návratu k „tradičnímu“ programu.

Brněnský sjezd rozhodně nepomohl ukončení koaliční krize. Grossův posílený mandát vedl k odchodu lidovců z vlády. Stanislav Gross začal koketovat s myšlenkou na menšinovou vládu, byť za podpory natěšené KSČM. Za dlouhou dobu jediný záchvěv naděje na obnovu nekomunistické většinové vlády smetl po komplikovaných jednáních s exkoaličními partnery sám ze stolu. Mezi tím ale vzrůstal odpor členů vlády, ale i sociálních demokratů v regionech k minoritní vládě držené komunisty a ostřelované zbylými stranami, médií i veřejným míněním. Bývalá koalice musela znovu usednout k jednacímu stolu.

Sociální demokracií negativně vnímaní lidovětější ministři Šimonovský, Ambrozek a Svoboda rezignovali na stranické funkce. Toto gesto se stalo záminkou pro normalizaci koaličních vztahů. ČSSD ale musela zaplatit vysokou cenu: Grossův odchod ze Strakovy akademie. Stalo se tedy to, po čem KDU-ČSL a značná část veřejnosti volala již dva měsíce.

Jakmile Bohuslav Sobotka odmítl (pro nízký věk a nedostatečné zkušenosti) premiérské křeslo, přirozeně na ně usedl další z místopředsedů ČSSD Jiří Paroubek. Nikoli jako loutka, ale jako muž, který ještě v budoucnu výrazně zasáhne do děje.

Zatímco Stanislav Gross pobývá v ústraní, Jiří Paroubek si užívá záře reflektorů. Vystupuje jako manažer, sám sebe označuje za profesionála. Nezatěžuje se ideály, chová se maximálně věcně. Nedělá mu problém jednat s kýmkoli, ODS a KSČM nevyjímaje. Nepopírá, že je mu bližší většinový volební systém a že v rámci systému poměrného preferuje silné koalice (tzn. levicovou s komunisty, nebo „velkou“ s občanskými demokraty). Nabídl rovněž ruku svému někdejšímu rivalovi Miloši Zemanovi a hledá mu angažmá ve vrcholné politice.

Jsou to ale paradoxy. Jeden by řekl, že kruh se uzavírá a ČSSD se vrací zpět do roku 1993, před nástup Zemana do čela strany. Dokonce i volební preference jsou podobné. Před dvanácti lety ČSSD vykročila po stezce pohodlné, leč slepé. Kdo s tím zachází, s tím také schází. Zábavná plavba na náladách veřejnosti končíva ve víru smrtících vln. Symbolem návratu k drobné povětivé práci by mohl být velký přítel dnes již zesnulého prof. Horáka, Jiří Paroubek. Jenže ten jako by odhodil své někdejší „pravcové“ zbarvení a vydal se po cestě – Miloše Zemana. Cestě obratného vyjednávání, cukru a biče, slibů a bezzásadovosti. Aspoň to tak zatím vypadá. Buďme však trpěliví. Paroubek je výsostně politický tvor, takže není radno nad ním vynášet předčasné soudy.

Jisté je, že se ČSSD i po nadějném sjezdu ocitá v mizérii – personální, organizační i programové. Dlouhodobý program sice představuje posun k moderním trendům, ovšem k Blairově Labour Party, která již vyhrála třetí volby za sebou, ale i k německé SPD má stále daleko. ČSSD je nadále zkostratělá, uzavřená do svých sekretariátů, z nichž na radě míst vyjde „ven“, jen když slaví 1. máj nebo rozdává růže ke Dni matek. Trochu málo, že? Raději debatuje o stanovách či sestavování kandidátek. Charismatictí lidé jí chybí, občanům neznámí poslanci přebývají. Zatímco na soustředném Slovensku pracují na reformách jednotlivých resortů mladí lidé z vysokých škol, u nás většina exekutivních, ale i stranických týmů má věkový průměr vskutku vysoký. Práce s nestrany se ČSSD nedaří vůbec.

Reforma nelichotivého stavu je nezbytná. Kdo ji ale provede? Podstatou sociální demokracie vždy byla tvrdá, byť nevědná práce, nikoli hledání cestiček, jak nejsnáze dosáhnout moci a jak si vládnutí zpříjemnit. Vráť se někdy ČSSD k těmto kořenům?

Lukáš Jelínek

(člen Komise politických analýz ČSSD)

Role mladých v politice sociální demokracie

Na sjezdu Mladých sociálních demokratů kandidoval Tomáš Grec na předsedu MSD s vizí, jejíž podstatou bylo větší napojení MSD na občanský sektor. Přestože neuspěl, je scestné nazývat tuto koncepci nepolitickou politikou a odmítat jí beze zbytku. Stojíme před těžkým obdobím, kdy musíme obhájit vizi sociálního státu před konzervativní revolucí, která má v naší zemi reálnou šanci získat status vládní politiky, a k tomu potřebujeme spojení.

Velkým problémem současné situace je volební (ne)účasť. Průzkumy veřejného mínění poukazují na rezignaci a znechucení občanstva v souvislosti s politickým děním v zemi. Vnímáme-li však politiku v tom původním slova smyslu jako péči o věci veřejné, zájem ovlivňovat společnost, zjistíme, že lidé nerezignovali na politiku, ale na politiku, a hledají jiné způsoby, jak se ve společnosti angažovat. Za posledních pět let došlo k velkému nárůstu občanských sdružení, spolků, dobrovolnických organizací. Bohužel mnozí politici ještě nepochopili, že jde o relevantní partnery, a je smutné, když občanské sdružení raději jedná s členy ODS, než s námi, ačkoliv máme podporu občanského sektoru v programu.

Mladí sociální demokraté mohou tento prapor zvednout. Máme jedinečnou šanci oslovit cílovou skupinu, která je aktivní, zároveň však nechodí k volbám. Užší spolupráci na konkrétních nejen politických problémech můžeme přiblížit tuto část lidí sociální demokracii. Věřím, že na regionální úrovni tato spolupráce už leckde funguje, je však nutné učinit toto téma jedním z ústředních. Potom už zbývá jen spousta práce, která však může přinést konkrétní úspěchy v regionech a sladké ovoce v podobě přílivu voličů soc. dem.

Jan Piegl
piegl@seznam.cz

O volbě menšího zla aneb o jedné cestě z politického záhrobí až na vrchol

Když v pondělí 12. července loňského roku přiletěl nový slovenský prezident Ivan Gašparovič se svojí manželkou Silvii do Prahy, byla to jeho první oficiální návštěva cizí země od zvolení hlavou státu. Jeho pocity byly zajisté daleko příjemnější, než když Prahu jako federální generální prokurátor v roce 1992 nedobrovolně opouštěl. Na Pražském hradě jej uvítal jeho český protějšek Václav Klaus a neskrývaná vřelost vzájemného setkání nenechala nikoho na pochybách, že se obě osoby znají již dlouho. Ale asi by nebylo na místě hovořit o přehnaném přátelství či hlubokých a silných sympatiích.

Oba politici se znají z dob společného státu, z doby dělení federace a let poté. Ty roky utekly rychle. Jestliže ani u nás nejsou stále hodnoceny jednoznačně, na Slovensku, především jedná-li o dobu v rozmezí let 1993-98, převládá silná kritika. Slovensko za čtyřnásobného premiéra Mečiaru upadlo do mezinárodní izolace a bylo řazeno po bok států podkopávajících samé principy demokracie jako Jugoslávie či Bělorusko. Došlo k přehodnocení prozápadní orientace a k celé sérii případů bezprecedentního porušení zákonů, které vyvrcholily dvěma odstrašujícími kauzami; zavražděním syna tehdejšího prezidenta Kováče do Rakouska a vraždou korunního svědka tohoto případu Róberta Remiáše. Stopy vedly k Slovenské informační službě a potažmo k osobě premiéra. Mečiar se ale spravedlnosti obávat nemusel. Měl totiž podporu stranických i vládních špiček a též oddaného předsedy parlamentu, Ivana Gašparoviče.

A právě zde se nám tak vynořuje osoba nového slovenského prezidenta v ne zrovna lichotivých souvislostech. I on totiž Mečiarovi pomáhal tuto nebezpečnou hru hrát a patřil k jeho nejvěrnějším stoupenoncům. Ivan Gašparovič tedy vůbec není osobou neznámou a tudíž ani nepopsaným listem. A právě mírný zápach z jeho žlutnoucího másla na hlavě, který se začíná šířit uličkami Grasalkovičova paláce (sídlo slovenského prezidenta), tak nedává spát velkému množství Slováků, kteří se ptají, zda-li není možná jiná volba než ona příslovečná volba menšího zla. Inu, popravdě řečeno, není. A tak po Kováčovi, ale především po Schusterovi i Gašparovič přebírá tuto štafetu. Také on se nestal prezidentem, protože by voliči hlasovali pro Gašparoviče, ale proto, že hlasovali proti Mečiarovi. Jeho stín se stále vznáší nad Slovenskem a nikdo tu nezapomíná, že to byl právě on, jehož strana vyhrála všechny dosavadní parlamentní volby včetně těch posledních v roce 2002. Pouze nulový koaliční potenciál jeho HZDS tak zabránil opětovnému návratu starých „špatných“ časů. Strach z jeho návratu je ovšem dodnes tak silný, že jenom jeho hrozba dokáže sjednotit jinak nejednotnou a rozhádanou slovenskou politickou scénou.

V tomto světle se i přimhouření obou očí zdá být snadno zdůvodnitelné a Gašparovičův bouřlivý rozchod s Mečiarem který autoritativně rozhodl o vyškrtnutí jeho jména z kandidátky do posledních parlamentních voleb, jej tak rázem dostatečně kvalifikuje a očistuje na nejvyšší státní funkci. Všude jinde v Evropě by to bylo zoufale mále, ne tak ale na Slovensku. Do parlamentních voleb tak Gašparovič šel s novou stranou, která mu přinesla „zasloužené“ 3 %. O tom, jak moc se lišila od HZDS, vypovídá i její název, HZD (Hnutie za demokraciu), originální pojmenování, že? Nakonec ale přece slavil úspěch.

Slavil ten třetí, který přešlapoval nenápadně v pozadí. Vyhrál ten, který pro své zvolení takřka nic neudělal. Vyhrál zkrátka ten nejslabší. Inu, to už tak bývá, že když se dva perou, směje se ten třetí. Pro některé pozorovatele to ovšem bylo překvapení logicky zdůvodnitelné. U velké části obyvatel se totiž projevuje zklamání z Dzurindovy vlády. Její reformy dopadají nemilosrdně především na střední a nižší vrstvu. Lidé s nízkými příjmy tak musí sahat ještě hlouběji do prázdných kapes a především život na východě země začíná překračovat meze sociální únosnosti. Ostatně nebylo to tak dávno, co celou Evropu vydělily bouře Romů v romských osadách. Kdyby se k nim přidali i obyčejní Slováci, vláda by mohla jen těžko dělat, že se jí to netýká. Přes všechny vyjmenované skutečnosti ale platí, že Slovákům stále nechybí zdravý rozum a schopnost racionálně zhodnotit politickou situaci své země. A pro většinu z nich Mečiar nikdy nebyl a ani nikdy nebude alternativou k Dzurindově vládě. Gašparoviče tak vynesla do prezidentského paláce série vládních „minel“, které začaly bohorovnou nominací ministra zahraničních věcí Kukana bez předchozího jednání s koaliciními partnery, arogantním stylem vládnutí či celou řadou korupčních a klientelistických afér, které byly zahrány jaksi do ztracena. Posledním hřebíčkem do rakve byla pompézní a nesmírně nákladná předvolební kampaň, která otrávil celou řadu průměrných voličů. Ostatně „obřím“ kampaním se na Slovensku tradičně nedaří. Nepřinesly volební úspěch ani Mečiarovu HZDS ve volbách v roce 1998 ani straně Směr Roberta Fica, který již propadl dojmu, že je jisto jistě novým slovenským premiérem. Inu jména hlupečků, na všech sloupích, řekl si asi nejeden volič a podobiznu Kukana či Mečiaru minul bez povšimnutí. A místo k volbám odjel na chatu či chalupu, vyměnit ulici za zahradu. Vždyť byl konec března, nejvyšší čas připravit ten svůj koutek zeleně na příchod jara.

Když pak byly oznámeny volební výsledky, nejednomu „nevoliči“ se pak zpátky ze zahrádky ani nechťelo. Tolik favorizovaný a medializovaný Kukan se totiž nedostal ani do druhého kola, když se přes něj doslova o pomyslnou píď prodral právě Gašparovič. A zde nám tedy opět

začíná náš notoricky známý a toliko probíraný příběh dvou zel. A tudíž i příběh o hledání toho menšího, kde šikovná ruka upotřebí všechny pomůcky od lupy až po mikroskop. Zlo jako zlo, dští síru moralista, ale kde on byl, když se volilo? A přitom lamentace na nedostatek osobností na Slovensku neobstojí. Není to totiž pravda. Během minulých voleb to byla Magda Vášáryová, spolu se svým mužem Milanem Lasicou tvořící snad nejnoblesnější pár dnešního Slovenska. Mimochodem, svůj šarm a schopnosti velice dobře osvědčující na svém postu velvyslankyně ve Varšavě. V loňských volbách to byl pro změnu Martin Bútora, bývalý velvyslanec ve Spojených státech a univerzitní pedagog. Kultivovaný člověk, který bohužel měl podle slovenského komentátora měsíčníku Listy, Daniela Rause, handicap, který se na Slovensku neodpouští: židovský původ. Ale určitě svůj díl viny nesla i Vášáryová s Bútorou. Nedokázali zaujmout dostatek lidí natolik, aby přišli disciplinovaně k volbám. A pší-li o disciplíně, myslím tím především voliče HZDS, kteří neváhali ani okamžik a dali jasně najevo, koho že si přejí v druhém kole: Mečiar a jeho „vzorného“ žáka Gašparoviče, který vlastně v mnohém svého učitele překonal. Především svojí schopností sebereflexe a ukázněnou profesionalitou.

Přesto nemůžu nesmeknout před slovenskými vládními činiteli. Jedna věc se jim totiž upřít nedá. Důvěřují svým občanům natolik, že jim onu výsadu volit prezidenta svěřují přímo do rukou. A to i za cenu jednoho nemilého překvapení. Inu, volič není budík, kterého si můžete nastavit přesně podle přání. A tak tu sedím, okusuji si konec tužky a lámu si hlavu nad tím, pro koho bych vhodil hlasovací lístek já, kdybychom se u nás ve druhém kole dočkali třeba Karla Gotta a Sámera Issy. Zdá se vám to směšné? Já si přesto dokážu představit docela dobře ty zástupy zelektrizovaných fanynek ať už staršího data nebo čerstvých prvovoličů. A ruku na srdce, určitě by takovou malou poťouchlost podpořilo hlasováním více lidí. Mít totiž možnost dát políček do tváře všem politikům, a nevyužít jí, by byl velký hřích. Ale Sámer je příliš mladý, uznávám.

On vlastně ten Gašparovič, profesor práv a stále i po 40 letech zamilovaný do své ženy Silvy, nemusí být zase tak špatný prezident. Asi bude těžko symbolizovat morální autoritu, ale to po něm ani nikdo chtít nebude. Stačit bude, když se jako konformní člověk dobře přizpůsobí vážnosti prezidentského úřadu a bude přesvědčivě reprezentovat svojí zemi. A to Gašparovič jistě dokáže. Jako arbitr vyšší kontroly a neustálého dohledu budiž mu vědomí, jak málo lidí pro něj hlasovalo a jak moc lidí musí přesvědčit o svých kvalitách.

Koncem února se čtyřčlenná delegace MSD zúčastnila semináře pořádaného našimi rakouskými přáteli, jehož hlavním tématem bylo domácí násilí. Pokud se hned při vyslovení těch dvou slov „domácí násilí“

neoklepete a nezamumláte něco o hysterických ženských, které pro jednu facku, za kterou si stejně mohou sami, dělají tolik povyku, tak Vás jistě stejně jako mě bude zajímat, co domácí násilí ve skutečnosti je. Kde končí hranice mezi partnerským poštuchováním, můžeme říci i „italskou domácností“, a kde už jde opravdu o zdraví a lidskou důstojnost.

Věřím, že mnohým z Vás při čtení následující série článků bude připadat, že tento problém se ho netýká a že jemu se nic podobného nemůže stát. Ani já jsem se ve svém krátkém životě nesetkala s žádnou z forem domácího násilí. O to více mě překvapilo, že když jsem se snažila pro účastníky semináře

Články týkající se právní problematiky si kladou za cíl pouze popsat stávající a novou úpravu, kdy je vyzdvížena právní pomoc osobám domácím násilím postiženým. Pokud byste měli pocit, že potřebujete více relevantních informací, a že články neberou v potaz další právní aspekty dané problematiky, doporučuji www.psp.cz, tisk číslo 828, kde je např. institut vykazání hodnocen z hlediska ústavnosti.

Na vaše připomínky a reakce, ať kladné či záporné, se budu těšit.

připravit aktuální informace týkající se domácího násilí v České republice, jak postupně někteří známí a kamarádi přicházeli s postřehy ze svého nejbližšího okolí a celý problém postupně ztrácel nádech něčeho neznámého, něčeho co se nás vlastně ani netýká.

Společně se Zdeňkou Slavičkovou jsme se pokusily pro účastníky semináře připravit co nejaktuálnější informace o situaci v oblasti domácího násilí v České republice. A protože informací je mnoho a navíc v poslanecké sněmovně prošla do druhého čtení novela některých zákonů v oblasti ochrany před domácím násilím, bylo by škoda nabyté poznatky nepředat dál.

Doufám, že vás zaujmou.

Zdraví a příjemné čtení a zamyšlení přeje

Lucie Svobodová
feministická koordinátorka ECOSY

Současná platná úprava: možnosti ochrany před domácím násilím

Podle stávající právní úpravy je problematika domácího násilí postižitelná až v jeho rozvinutém stádiu, tedy až tehdy, kdy je oběti ublíženo natolik, že se to považuje za trestný čin. **Zákon o policii ČR** dává již nyní možnost obětem domácího násilí se bránit (zajištění pachatele na 24 hod., povinnost policisty jednat s pachatelem i obětí tak, aby jim nevznikla bezdůvodná újma, oprávnění policisty dožadovat se vysvětlení apod.), ovšem praxe potvrzuje, že jeho ustanovení nejsou v souvislosti s domácím násilím využívána zejména z těchto důvodů:

1. policisté stejně jako část veřejnosti jsou ovlivněni rozšířeným názorem, že v případě domácího násilí se jedná o problém soukromé povahy, který si musí zúčastnění vyřešit sami mezi sebou.
2. chybí systém závazných metodických pokynů, které by policisty zavazovaly k postupu a pomáhaly jim zvládat tyto situace zvládat.
3. chybí systém celoplošného proškolení policie k tomuto tématu.

Ovšem objevují se i změny v reakci a postojích policie, která sama naznačuje potřebu takových opatření, které by umožnily včasnou ochranu obětí. Policie ČR vnímá domácí násilí jako závažný problém. Dne 10. 9. 2004 byl vydán Metodický pokyn ředitele Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR, kterým se upravuje postup PČR při oznámení, prověřování a vyšetřování případů domácího násilí. O motivaci policie využít své stávající možnosti na maximum svědčí práce Ostravského městského ředitelství Policie ČR v Ostravě, které se zapojilo do regionálního projektu Interdisciplinární spolupráce při řešení případů domácího násilí.

Efektivní policejní zásah by měl přispět především k zamezení opakování fyzického násilí ve společném bydlíšti. V souvislosti s tím je ovšem třeba legislativně řešit problém vstupu policie do soukromí v případě věrohodného podezření na domácí násilí a možné kroky policie vůči násilné osobě, tzv. vykazání.

Trestní zákon až donedávna neobsahoval skutkovou podstatu domácího násilí. Ke změně došlo

až zavedením zvláštní skutkové podstaty trestného činu „týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“ dle § 215a trestního zákona, s účinností od 1.6.2004. Ovšem daná úprava postarád jakýkoliv způsob účinné ochrany, preventivní účinek se omezuje jen na pouhou hrozbu uložení trestní sankce.

Nejproblematictější je právní úprava institutu souhlasu poškozeného s trestním stíháním upraveným v § 163 trestního řádu, dle něhož může být trestní stíhání zahájeno nebo v něm pokračováno při některých trestních činech pouze se souhlasem poškozené osoby. Z praxe je velmi patrný fakt, že řada obětí souhlas s trestním stíháním v důsledku domácího teroru nedá z obav o život svůj, event. život svých nezletilých dětí, finanční závislosti, podřízenosti fyzicky i psychicky silnějším násilníkovi, popřípadě již daný souhlas odvolá, protože výhrůžky, nátlak, závislost nebo podřízenost přetrvávají. Kdyby nebylo těchto skutečností, byl by souhlas dán. Oběť dá souhlas s trestním stíháním tehdy, jsou-li útrapy nesnesitelné, následky násilí markantní a je ohroženo psychické zdraví nezletilých dětí, nebo má-li oběť možnost odejít i s nezletilými dětmi do azylového zařízení, k rodičům nebo dospělým dětem.

Domácí násilí je v současné praxi posuzováno jako jednotlivé oddělené útoky a častěji jako **prestupek** než trestný čin. Je posuzováno jako **prestupek proti občanskému soužití**. Nepřihlíží se přitom k základním znakům domácího násilí, jimiž jsou opakovanost a jeho stupňování. Domácí násilí posuzované jako prestupek patří mezi tzv. přestupky návrhové, za které lze uložit pokutu 1000,- Kč.

Prestupek lze projednat jedině tehdy, pokud postižená osoba podala návrh nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se dozvěděla o přestupku nebo o postoupení věci orgánům činným v trestním řízení. Přestupky, za něž lze uložit pokutu do 3000,-Kč, spáchané mezi osobami blízkými, lze projednat také pouze na návrh. To znamená, že právem rozhodnout o tom, zda proti násilné osobě bude vedeno přestupkové řízení, disponuje ohrožená osoba.

Pokud se osoba ohrožená domácím násilím rozhodne řešit svou situaci, nabízí jí **občanský soudní řád** pomoc, **ovšem nese plně důkazní břemeno.**

- **§74 – předběžné opatření:** lze žádat, aby se násilná osoba něčeho zdržela. Projednání návrhu je sice rychlé – 24 hodin až 7 dnů, avšak druhá strana má možnost odvolání, čehož také v praxi téměř vždy využije a řešení celé záležitosti se tím dále protahuje.

Předběžné opatření patří v ČR mezi instituty v praxi zatím jen málo využívané k ochraně osob ohrožených domácím násilím.

- **§ 13 – žaloba na zdržení se obtěžujícího chování:** prostřednictvím ustanovení určených k ochraně osobnosti.

Jestliže ten, komu byla pravomocným a vykonatelným rozhodnutím uložena nějaká povinnost, tuto povinnost nesplní, je možno podat k soudu návrh na výkon takového rozhodnutí. Opět je to však osoba ohrožená, kdo musí takové řízení iniciovat, a kdo je zatížen povinností svůj nárok doložit. Proti rozhodnutí soudu prvního stupně ohledně nařízení výkonu je opět možno podat odvolání, čímž se celá věc může prodloužit o další např. 2 roky. Z toho vyplývá, že osoby ohrožené domácím násilím se touto cestou nedomohou účinné a zejména rychlé ochrany před dalšími útoky.

Těžší problém osoby ohrožené domácím násilím z hlediska občansko právního představuje zejména **vyřešení bytové otázky**. Oběť domácího násilí nemá často jinou možnost než z bytu, který sdílí s násilníkem, utéct. Zpravidla však nemá kam jít. Nejčastěji řeší oběti svoji situaci odchodem k rodičům, kde žijí ve stísněných podmínkách, zatímco násilná osoba užívá jejich společný byt sama. Bytová situace osob ohrožených domácím násilím není v ČR speciálně s ohledem na podstatu tohoto násilí řešena. Neexistuje žádná právní možnost, jak násilné osobě páchající domácí násilí okamžitě omezit užívání společného bytu. Nejvyšší výskyt domácího násilí je i v ČR soustředěn mezi manžele; typická je situace, kdy násilí přetrvává i po rozvodu manželství, přičemž z důvodu objektivních okolností jsou rozvedení manželé nuceni i nadále setrvávat ve společném bytě. Rozvod v takových případech fakticky problém neřeší a neeliminuje riziko dalších útoků.

Zdenka Slavičková

Navrhovaná právní úprava ochraně před domácím násilím

V současné době leží v poslanecké sněmovně návrh právní úpravy o ochraně před domácím násilím. V následujícím článku se pokusím shrnout podstatné změny, které nás čekají, pokud bude zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, schválen.

Změny zákona o Policii ČR

Policii České republiky se v ustanoveních navrhovaného zákona svěruje zásah do soukromého vztahu v podobě možnosti vykázat toho, kdo svým násilným chováním ohrožuje jinou osobu na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, z bytu nebo domu společně obývaného s ohroženou osobou, jakož i z jeho bezprostředního okolí. Toto opatření uloží policista tehdy, pokud na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, lze důvodně předpokládat, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti. Tento „důvodný předpoklad“ pak plně záleží na vyhodnocení situace policistou na místě (počet uskutečněných výjezdů či již hlášených napadení, zajištění stop a jiných důkazů, komunikace s ohroženou i násilnou osobou, případně se svědky), přičemž se předpokládá vytvoření závazných metodik a následný odborný výcvik policistů v oblasti efektivního řešení domácího násilí. Navrhovaná úprava řešení případů domácího násilí spočívá v účinné prevenci, neboť dává policejnímu orgánu zákonné prostředky, na jejichž základě lze efektivně předejít možnému nebezpečnému útoku, který v budoucnu hrozí a k němuž může v daném případě dojít. Policejní služebny by vedly o každém případě násilného chování ve společném obydlí zvláštní složku, která by se stala jedním z podkladů pro volbu dalších kroků policie. Institut vykazání neslouží v žádném případě jako sankce, nýbrž jako reakce na násilné chování preventivního charakteru.

Jedná se o opatření, které je ze zákona povinen učinit stát, nikoli ohrožená osoba. Ohrožené osobě je poskytnuta lhůta 10 dnů, v jejímž průběhu je násilná osoba vykázána z bytu a veškerá opatření jsou zde realizována z rozhodnutí státu. Po uplynutí deseti dnů se pak ohrožená osoba může obrátit na soud se žádostí o předběžné opatření, jímž by bylo vykázáno prodlouženo o jeden měsíc.

Rozhodnutím o vykázáni se aktivuje činnost intervenčního centra, které má mít podle návrhu ze zákona povinnost kontaktovat ohroženou osobu a poskytnout jí v případě potřeby psychologickou, právní a jinou pomoc. Totéž se týká orgánů sociálně-právní ochrany dětí, pakliže v místě, kde došlo k domácímu násilí, žijí děti.

Změny zákona o přestupcích

Přestupky proti domácímu soužití se budou nově projednávat z úřední povinnosti a nikoliv, jak je tomu dosud, na návrh poškozené osoby.

Změny občanského soudního řádu

Změna spočívá zejména v zakotvení nového speciálního opatření, které by navazovalo na institut policejního vykázáni, přičemž podání návrhu na jeho vydání bude automaticky prodloužovat zákaz přítomnosti vykázané osoby ve společně obývaných prostorách. Hlavním cílem je poskytnout delší dobu osobě ohrožené domácím násilím, aby mohla upravit své záležitosti.

Změny občanského zákoníku

Ustanovení § 142 odstavec 1 řeší případy skončení podílového spoluvlastnictví mezi podílovými spoluvlastníky v případě, že podíloví spoluvlastníci nevyjednávají své spoluvlastnictví dohodou. V takovém případě se mezi stávající výčet skutečností, které musí soud brát v úvahu buď při zrušení spoluvlastnictví, přikázání věci za náhradu jednomu ze spoluvlastníků nebo

prodeji věci a rozdělení následného výtěžku, doplňuje i fakt, že se jeden ze spoluvlastníků choval vůči druhému násilně, jinými slovy, že tento spoluvlastník byl násilnou osobou, která se dopouštěla domácího násilí. Soud k násilnému chování přihlídně zejména tehdy, jedná-li se o spoluvlastnictví bytu. V krajních případech může dojít k tomu, že jestliže se rozvedený manžel za trvání manželství nebo po rozvodu manželství vůči druhému manželovi nebo blízké osobě, která v bytě bydlí, dopouštěl nebo dopouští násilného chování, může soud rozhodnout, že nemá na bytovou náhradu právo.

Změny trestního zákon.

Neplnění povinností uložených jednak policejním orgánem při vykázáni násilné osoby, tak i soudem v rámci předběžného opatření bude mít za následek naplnění znaků skutkové podstaty maření výkonu úředního rozhodnutí a zahájení trestního stíhání pro tento trestný čin.

Změny trestního řádu

Zahájení trestního stíhání pro trestné činy „násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci“, „ublížení na zdraví“, „omezování osobní svobody“, „vydírání“ a „znásilnění“ proti tomu, kdo je nebo v době spáchání činu byl ve vztahu k poškozenému manželem nebo druhem, se bude provádět z úřední povinnosti.

Zákon o sociálním zabezpečení

Nově se předpokládá na krajské úrovni zřízení tzv. intervenčních center, která by přímo spolupracovala s policií a která by kromě poskytování fundované pomoci sociální, psychologické a právní plnila i úkoly koordinační a informační mezi spolupracujícími orgány veřejné správy, zejména orgány sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnickými zařízeními, policií a soudy.

Lucie Svobodová

Zpráva ze zahraniční akce MSD 23. – 27. 2. 2005 v Gross-Siegharts v Rakousku

Ve dnech 23. – 27. 2005 uspořádali přátelé ze Sozialistische Jugend (SJ) seminář nesoucí název „Regionální solidarita proti mužskému násilí“. Za MSD se ho zúčastnili Kateřina Peštová, Seija Čechová, Veronika Svobodová a Martin Štoll. Vedle hostitelského Rakouska a členů naší MSD se semináře účastnily ještě kolegyně z Polska a Maďarska. Účast na semináři byla poznamenána chřipkovou epidemií, která v té době probíhala napříč zúčastněnými zeměmi.

Sám název semináře je do značné míry kontroverzní, ale velice výstižně vypovídá o tématu semináře a také o východiscích organizátorek ze SJ. Vedle takto ostře vyhraněné feministické linie působila naše delegace spíše umírněně, místy až konzervativně. Náš postoj působil

názorově střety, které však podněcovaly k další diskusi. Během semináře vystoupilo několik hostů, mimo jiné i rakouská poslankyně Evropského parlamentu Karin Scheele. Součástí akce bylo i několik workshopů, které se například zabývaly srovnáním řešení této problematiky v zemích zúčastněných delegací. Velmi přínosným zdrojem informací nám byl obsáhlý materiál MSD zabývající se problematikou domácího násilí, který zpracovala Lucie Svobodová. Jako výstup z posledního workshopu byla zpracována rezoluce a výzva ke společné akci při řešení problému násilí páchaného na ženách.

Celý seminář byl výborně připraven a zorganizován. Bylo patrné, že se kolegyně ze SJ feministickým otázkám věnují dlouhodobě a mají

s organizováním seminářů na obdobná témata bohaté zkušenosti. Z tohoto faktu vyplývá, že dobře zvládnuté a propracované téma, kterým se určitá organizace zabývá, může prostřednictvím podobných mezinárodních seminářů a workshopů obohacovat i ostatní organizace. Účast na tomto semináři byla přínosná nejen získáním informací o dané problematice, ale zejména posílením kontaktů mezi zúčastněnými organizacemi. Akce tohoto druhu jsou velice užitečné také díky nabytým zkušenostem v aktivní komunikaci a spolupráci v mezinárodním prostředí.

Martin Štoll

domácí násilí

Co je vlastně domácí násilí?

Bohužel český právní řád pojem domácí násilí nedefinuje a české právo tento pojem dosud neužívá. V první řadě je třeba vědět, co si pod tímto pojmem představit. Ve většině případů si oběti ani neuvědomují, že něco není v pořádku.

Domácí násilí bylo ještě v nedávné době považováno za jev, který se naší republiky dotýká jen okrajově a vyskytuje se pouze ojediněle. Nejnovější průzkumy však dokazují, že skutečnost v této oblasti je, bohužel, mnohem vážnější. Ukazuje se, že právě rodina může být jevištěm pro ta nejkrutější dramata, ve kterých silní ubližují slabším.

Domácí násilí je považováno za „genderově podmíněný zločin“ a součástí násilí na ženách, neboť většina jeho obětí jsou ženy a většina pachatelů muži. Násilí se v téměř absolutní většině muži dopouštějí na svých současných či bývalých partnerech, mezi oběťmi domácího násilí ovšem mohou být i děti, starší rodiče apod.

Domácí násilí není páčeno v afektu - ač jej partner poté vysvětluje či omlouvá nejrůznějšími důvody, většinou se jedná o promyšlené činy, které mají za cíl získat moc a kontrolu nad partnerkou či partnerem.

Skutečné domácí násilí se opakuje a stále stupňuje. V oběti vzniká vzrůstající strach vůči agresorovi a domov přestává být útočištěm a domovem.

Domácí násilí není normální jev a nikdo není povinen snášet ponižování ze strany partnera. Chyba je v tyranizujícím násilníkovi, nikoli v oběti! Oběť se nemá za co stydět. V naprosté většině případů je první projev násilí jen začátek! Není možné věřit sebekajícím omlouvám a slibům. Domácí násilník či násilnice se nezmění. Je třeba jednat hned a nepodceňovat situaci.

Definice domácího násilí:

Pojem domácího násilí zahrnuje veškeré formy fyzického, sexuálního, psychologického či ekonomického násilí (či vynucenou izolaci), k nimž dochází nejčastěji mezi blízkými osobami, např. mezi partnery či bývalými partnery. Dochází ale k násilí i na dětech, starých osobách, násilí žen proti mužům či k násilí v homosexuálních vztazích.

Historie domácího násilí:

- domácí násilí se odehrává „beze svědků“ a mezi osobami, které k sobě mají (či měly) blízký vztah. Navíc se jedná snad o jediný trestný čin či přestupek, v jehož případě pachatel neopouští „místo činu“.
- Domácí násilí se velmi obtížně dokazuje, výpověď oběti je často pokládána za nevěrohodnou s tendencí bagatelizovat její slova. Násilník totiž díky určité toleranci neočekává, že by za své chování mohl být odsouzen či potrestán. Toto násilí se v majoritním počtu případů dotýká žen jako obětí.
- domácí násilí je historicky a sociálně hluboce zakořeněné, přechází z generace na generaci
- postihuje celé spektrum společností. Objevuje se u lidí všech úrovní vzdělání, sociální situace, tříd, ras, etnických skupin apod.
- domácí násilí má přitom vždy svoji historii. Začíná často velmi nenápadně, takže si jeho prvních příznaků oběť často ani nevnímá. Pokud se ovšem domácí násilí hned v počátcích nezastaví, má stupňující se tendenci - opakuje se a nabývá na intenzitě.

- k násilí ve vztahu nedochází neustále - střídají se období násilí a relativního klidu. V násilném vztahu se totiž projevují tři faktory: láska, naděje (že se vše zlepší, že se partner změní apod.) a strach. Cyklus domácího násilí, v němž se střídá období „lábánků“, vzrůstající tenze, konfliktu a „usmiřování“, se tak stále opakuje - navíc se stupňující tendenci.
- domácí násilí navíc není možné zaměňovat s partnerskou hádkou či „manželskou rozepří“. Při hádce totiž proti sobě stojí dvě přibližně rovnoprávné osoby, které jsou v podobném postavení a vyměňují si názory. V případech domácího násilí ale proti sobě stojí bezmocná a vystrašená oběť, která se obává trestu či napadení, a pachatel, který se skrze použití moci snaží oběť ovládat a donutit k tomu, co chce on.
- oběť se tak poté často není schopna vůbec bránit. Její situaci komplikuje blízký vztah k pachateli, ale např. pocit naučené bezmocnosti a bezradnosti

Postoj společnosti:

- společnost se k domácímu násilí staví nejednoznačně (vyprovokovala ho, to je hrozné, k čemu ho dohnala apod.)
- tolerování domácího násilí společností posiluje násilníka v přesvědčení, že se chová správně, že se ničeho odsouzeníhodného nedopouští a na násilné jednání má tradici a výlučnost svého postavení garantované právo. Většina agresorů nikdy nepovažuje násilné chování za možný důvod k odchodu oběti z intimního svazku.

Zdroje a příčiny domácího násilí:

- lhotejný či schvalující postoj společnosti, která je založena na patriarchálních základech - muž hlava rodiny, má právo vše rozhodovat, ovlivňovat
- zdánlivá nepostižitelnost domácího násilí (neschopnost či neschopnost státu zasáhnout do intimního vztahu)
- vliv výchovy a okolí, se kterým násilný partner přicházel do styku
- osobnostní rysy a povaha agresora (neschopnost řešit problémy jinak než násilím)
- nedostatečná schopnost vyrovnat se s psychologickými či sociálními tlaky

Formy domácího násilí:

- fyzické - škrčení, bití, facky, kopance, rány pěstí, fyzické útoky, ohrožování zbraní apod. Může být namířeno proti partnerovi či dětem, popř. k domácímu zvířeti.
- sexuální zneužívání - znásilnění, donucení k sexu či sexuálními praktikám násilím či výhrůžkami.
- psychologické - nadávky, pokořování či zesměšňování na veřejnosti, bezdůvodné obviňování, vyhrožování fyzickým násilím, zastrašování, nečestné ovlivňování dětí, buzení v noci, výslechy, odepírání stravy, vydírání sebevraždou.
- sociální izolace - zákaz styku s rodinou či s přáteli, sledování telefonátů, pronásledování, zamykání, zákaz chodit do zaměstnání apod.
- ekonomická kontrola - zamezení přístupu k finančním prostředkům, neposkytování financí na provoz domácnosti.

Mýty o domácím násilí:

- domácí násilí se týká jen sociálně slabších vrstev *domácí násilí se vyskytuje ve všech společenských skupinách, nezávisle na vzdělání či ekonomické situaci pachatele či oběti*
- domácí násilí jsou většinou hádky, tzv. „italská domácnost“
k domácímu násilí dochází záměrně a opakovaně. Je třeba odlišit běžný manželský či partnerský konflikt, při němž proti sobě stojí dva jedinci ve stejné pozici, a násilí, kde stojí vystrašená oběť a násilník. Domácí násilí navíc není jen hádkou, kromě psychologického teroru často dochází k surovému fyzickému napadání, které končí vážným zraněním s celoživotními následky či dokonce smrtí.
- příčinou domácího násilí je především alkoholismus či užívání drog partnera
alkohol a drogy jsou často uváděny jako omluva násilí, jakkoli jsou alkoholismus a drogová závislost a týrání dva odlišné problémy. Ačkoli se násilník může opít či užít drogu, než se dojde k násilí, jde spíše o výmluvu než samotnou příčinu násilí. Sliby násilníka, že přestane pít alkohol či brát drogy, nijak nezaručují, že týrání nebude pokračovat.
- za domácí násilí si mohou ženy samy, protože může provokují
násilní partneři se na „vyprovokování“ k násilí vymlouvají často. Důvodem k násilí podle nich může být cokoliv, co není podle jejich představ. Není žádné „vyprovokování k násilí“. Každý může pocítit vztek vůči členu rodiny, to ale není žádná omluva pro rány, kopání, škrčení, vyhrožování zbraní či zabitím ve snaze prosadit svůj názor. Násilníci často prohlašují, že je žena k násilí „donutila“, protože nepřipravila včas večeři nebo nějak jinak porušila neustále se měnící pravidla. Provokace, ať už skutečná či vymyšlená, nikdy není omluvou pro násilí.
- ženy mají domácí násilí ve vztahu rády
druhý nejčastěji rozšířený mýtus, navíc výrazně podporován porno průmyslem. Prakticky žádná žena netouží po soužití, v němž by byla tlučena, ponižována či psychicky deptána.
- situace asi není tak strašná, jinak by partnerka od násilníka rychle odešla
ženy neodcházejí od násilného partnera z řady důvodů - chtějí zachovat dětem úplnou rodinu, mají k partneru stále citový vztah, omlouvají jeho jednání a hledají chyby především v sobě. Mezi důvody, proč oběť neodejde, ale patří i strach z fyzického týrání. Mezi následky týrání patří zlomeniny, potraty a trvalá poškození zdraví, některé případy domácího násilí končí i smrtí. Čtvrtina sebevražd žen je připisována týrání a vrahem jedné ze čtyř zavražděných žen je jejich manžel či přítel.
- poznal/a bych násilníka nebo týranou ženu, kdybych je uviděl/a
týrání je často nejskrývanějším z rodinných tajemství. Některé ženy o násilí nikdy neřekly ani rodičům nebo nejlepším přátelům, než násilníka opustily. U takového člověka ani mnoho lidí nemůže uvěřit, že by takový sympatický člověk mohl dělat takové věci. Týrané ženy jsou schopné zajít velmi daleko ve snaze najít omluvy pro své zranění a absenci v práci či jinde.

Zdenka Slavičková

Bushův patolízal

V průběhu podzimu 2004 jsem se dočetl v českém tisku zajímavé ale nepřekvapující zprávy o současném šéfovi ODS ve vztahu ke znovuzvolenému prezidentovi USA. Zpráva první, která byla poměrně nenápadně skryta, se týkala Topolánkovi návštěvy na předvolebním sjezdu republikánů. Podle svých slov jel pan Topolánek vyjádřit G. W. Bushovi podporu jménem ODS, tedy politické strany, jejíž mnoho členů ne skrývá k politice a činům současného amerického prezidenta své sympatie. Zpráva druhá se týkala Topolánkovi reakce na Bushovo znovuzvolení. Do novin vše komentoval slovem: „Hurá!“.

Obě tyto zdánlivě bezvýznamné události mi utkvěly v paměti a několikrát jsem o nich přemýšlel. To, že ODS preferuje proamerickou zahraniční politiku na úkor společné evropské politiky, je docela známá věc. O jejich podpoře válečné operaci v Iráku bylo také mnoho slyšet. To, že někteří její členové tvrdí, podobně jako republikán Bush navzdory mnoha důkazům vědců, že globální oteplo-

vání je „výmysl levičáků“ a Kjótský protokol o snižování emisí oxidu uhličitého je třeba „smést ze stolu“, už je známo o něco méně.

Napadla mě však jiná otázka. Za prezidenta Bushe byl vytvořen rekordní deficit federálního rozpočtu v celé historii USA. Nyní činí veřejný dluh přepočítaný na každého Američana přibližně 25 tisíc dolarů, tj. přes půl milionu korun českých (pro srovnání – u nás je to méně než desetina této částky). I za této situace se prezident Bush rozhodl snížit daně a to především velkým americkým koncernům a osobám s příjmem vyšším než 200.000 dolarů ročně. A bude v tom prý dále pokračovat.

Čemu by dala Topolánkova strana na základě těchto indicií přednost? Snižování daní ze zisku společností a osobám s nejvyššími příjmy před snížením rozpočtového deficitu?

Rovná daň navrhovaná ODS je přesně ten nástroj, který toho docílí. Jak krásně ten pojem na první pohled zní. Při bližším ohledání však zjistíme závažné nedostatky. Ale pozor, opro-

ti Bushově politice je tu jeden rozdíl. Rovná daň totiž po částečném nebo úplném zrušení odečitatelných položek zvyšuje daňové odvody z příjmu pro nízkopříjmové skupiny a pro většinu rodin s dětmi. Nemluvě o jedné sazbě DPH, která způsobí zvýšení cen potravin, nově postavených bytů, léků nebo třeba veřejné dopravy úplně pro každého. I ti nejliberálnější ekonomové naklonění radikálním fiskálním reformám tvrdí, že proklamovaných 15 procent není reálných a kalkulují s osmnácti či devatenácti procenty. Dobře se mluví z opozičních lavic, realita je však potom daleko složitější...

(Pro připomenutí. V současné době je výše daně z příjmu pro nízkopříjmové skupiny ve výši 15 %. Snižovaná sazba DPH, která se vztahuje na potraviny, veřejnou dopravu, léky i nově postavené byty ve výši 5 %, základní sazba DPH vztahující se na ostatní zboží a služby ve výši 19 %.)

Jan Pšíkal

Kritika Modré šance Ivana Langera

Dostal se mi do rukou materiál od Ivana Langera – Moderní a bezpečný stát, který je součástí Modré šance ODS. Na úvod chci podotknout, že i když se jedná o poměrně kvalitní a rozsáhlou práci, tak s řadou věcí nemohu souhlasit a postrádám rovněž více jasných návrhů řešení.

V úvodu autor popisuje kauzu zbitého cyklisty, což je sice politováníhodná skutečnost, ale na prosto se nehodí do úvodu volebního programu, protože **nepřípustným způsobem zkrsluje celkovou práci Policie ČR**. Zvláště nekorektní mi připadá tvrzení, že podobné a ještě horší příběhy jsou časté. Vezmeme-li do úvahy počet policistů a všech jejich zásahů, pak takovéto případy jsou statisticky výjimečné a rozhodně nikoli časté.

Jako velmi nekorektní mi rovněž připadá tvrzení, že stát straní těm, kteří pohrdají pravidly. Zde se autor bohužel **uchýlil k populismu a nikoli k věcné kritice**. Autor dále kritizuje byrokracii a absenci vize MV ČR. Je na místě se zamyslet, **jestli se ODS podařilo potlačit byrokracii v těch krajích a městech, kde řadu let vládne?** Nikoliv, a to je jasný důkaz toho, že tato kritika není upřímná a je jen z části oprávněná. A jakou vizi má **městská policie v městech kontrolovatelných ODS?** Většinou **preferuje „buzeraci“ řidičů za špatné parkování před udržováním veřejného pořádku**. Termín „buzerace“ jsem použil záměrně, protože sám autor stejným termínem kritizuje práci Policie ČR.

Přestože Policie ČR má řadu problémů, naprosto **nemohu souhlasit s tvrzením autora, že Policie ČR je v krizi**. Tak pesimistický názor mi vůbec nesedí k představiteli sebevědomé a optimistické ODS. Ano, v případě „Kryštofů“ skutečně Po-

licie ČR nepostupovala nejlépe, když se zaměřila pouze na některé přestupky. Ovšem nyní se tato situace mění a Policie ČR se zaměřuje především na ty nejzávažnější přestupky. Přesto ale autor zapomněl na jednu důležitou skutečnost – **po „Kryštofech“ výrazně klesla nehodovost a počet mrtvých na silnicích**.

Jako řešení autor doporučuje především mít vizi založenou na znalosti role a motivaci. Ano, teorie je to skutečně krásná, ale **v praxi to chce především pracovat a mít výsledky**. Co se právního řádu týče, souhlasím s autorem, že vymahatelnost práva je velkým problémem, ale v současnosti je připravena řada zákonů, která tuto vymahatelnost posílí, takže **má ODS příležitost se aktivně do prosazování zákonů zapojit a ne pouze většinu zákonů odmítat**. Se zveřejněním pachatelů přestupků nemohu souhlasit, protože to odporuje platným zákonům a slušnému občanovi by se asi nelíbilo být na seznamu různých výtržníků jen proto, že nemá třeba kde zaparkovat. Kritika exekučních řízení není na místě, protože soukromí exekutoři dnes fungují velmi rychle a efektivně.

Oblast veřejné správy je asi nejpovedenější částí díla autora a s řadou věcí jako nejrůznější audity a z nich vyplývající „čistky“, institut manažera, zavedení moderních informačních technologií s možností okamžité kontroly apod. se dá souhlasit. Jsou to ovšem všechno poměrně **revoluční návrhy a neví, jestli je všechny dokáže konzervativní ODS zrealizovat**.

Jistě se dá souhlasit i s názorem autora, že Policie ČR potřebuje očistu, více respektu a více sloužit lidem. Řadu z toho měl pomoci naplnit nový služební zákon, který ovšem bohužel nebyl

schválen mimo jiné proto, že obsahoval kontroverzní výslužné.

V oblasti korupce by si měl autor uvědomit, že kritizuje tuto vládu za něco, co začala již ODS za své vlády. V oblasti násilné kriminality se dá souhlasit s nutností lépe odškodnit oběti trestných činů, ovšem **kritika kauzy „Stodolových“ je opět nemístná, vytržená z kontextu a nedá se aplikovat na velkou většinu ostatních případů**. V oblasti migrace je autor proti přílivu cizinců, ale naprosto opomíjí fakt, že **bez rozumně regulovaného přílivu vhodných cizinců naše populace v ČR postupně vymře**.

Závěrem chci podotknout, že oblast bezpečnosti by neměla být zneužívána k boji mezi levičovými a pravíčovými názory. Oblast bezpečnosti je především o práci, o lidech a o jasných a jednoduchých návrzích řešení, které jsem bohužel od autora v Modré šanci víceméně postrádal. **Pokud se zaměříme na slabiny Modré šance a pokusíme se urychleně napravit naše oprávněně kritizované slabiny, pak jsem přesvědčen, že do voleb 2006 uděláme z Modré šance Modrý propadák!!!**

Josef Nekvapil,
MSD Jihomoravský kraj

Předvolební strategie

Převážně zklamání bylo cítit po neúspěchu sociální demokracie ve volbách do krajských zastupitelstev a především do Senátu. V krajských volbách to sice nebyl takový debakl jako v historicky prvních volbách do Evropského parlamentu v naší zemi, a vzhledem k tomu, že před čtyřmi lety to v našich regionech nedopadlo o moc lépe, není ještě nutné před volbami do poslanecké sněmovny házet ručník do ringu. Ale je třeba se poučit z mnoha chyb, kterých se podle mého názoru dopustilo jak neužší vedení ČSSD, tak její poslanci.

Vše to začalo asi ještě mnohokrát připomínanou zpackanou volbou prezidenta. Poslancům ČSSD nestačila ani třikrát opakovaná volba k tomu, aby všichni podpořili „svého“ kandidáta. Nakonec dokonce, zdá se, někteří hlasovali raději pro Václava Klause, než aby se podobný scénář opakoval při dalším trapném pokusu.

Většina voličů přece dala ve volbách do poslanecké sněmovny v roce 2002 najevo, že Klaus nechce. Zvolená reprezentace ho však na Hrad stejně dosadila. Co si potom takový člověk má o svých zástupcích myslet? Asi minimálně tolik, že už si příště nezaslouží být zvoleni.

Navic Václav Klaus dokáže geniálně využít pozici, ve které může hodně mluvit a přitom za moc nezodpovídá. To se také projevuje v průzkumech oblíbenosti. Není pochyb o tom, že čestný předseda ODS není prezidentem nadstranickým, jak sliboval, a svými vyjádřeními posiluje svou mateřskou stranu.

Tohle ale jakoby nestačilo. Další epizody se odehrávaly především kolem ministerstva zdravotnictví. Prohlášení těsně před volbami do EP nyní již exministra Kubinyho, že podá na exministrny Součkovou trestní oznámení bylo zřejmě také jednou z příčin následného neúspěchu ČSSD, i když asi ne rozhodující. V žádném případě nechci, aby se případné nepravosti utajovaly na jakémkoliv ministerstvu, v politické straně, v jakém-

koliv kraji nebo obci. To by byl špatný přístup. Nyní to vypadá, že Kubiny měl bohužel pravdu, ale proč vydával takto radikální prohlášení v době, kdy ještě vše nebylo došetřeno?

Další byla kauza ohledně údajně zamýšleného zestátnění nemocnic a soukromých ordinací před volbami do krajů. Víím, bylo to z hlavy jednotlivce, ale přece je všem dobře známo, že média dokáží téměř z ničeho udělat senzaci. Nedávno jsem se bavil s jedním kamarádem, který se o politiku příliš nezajímá a zaslechne pouze občasně senzacechtivé zprávy z médií. Ten byl ještě donedávna přesvědčen, že zestátnění je nyní programem ČSSD, a tak jsem mu to musel vše pracně vysvětlovat. Tento člověk je také volič a lidí typu jako on je daleko víc.

Dobře nepůsobilo ani zamýšlené přilepšení policistům o osm tisícovek měsíčně a hlavně výše výsluhových rent. Vše obratně a částečně demagogicky (ale úspěšně) neváhal využít lidovecký strateg Kalousek, u kterého nevíme, zda je vlastně v koalici s ČSSD nebo ODS. A nakonec i někteří poslanci ČSSD hlasovali po vrácení tzv. služebního zákona Senátem proti Grossovým záměrům, takže navýšení platů a rent pro policisty nakonec neprošlo. Stanislav Gross by si měl rozpomenout, že již není ministr vnitra, ale premiér, který zodpovídá nejen za platy a renty policistů, ale také za platy dalších státních zaměstnanců a za výdaje státního rozpočtu a budoucí závazky.

Sociální demokracie a její nejvyšší představitelé se nyní musí poučit z předchozích chyb. Je třeba nejen neustále poukazovat na minulé úspěchy (stabilizace ekonomiky po Klausově vládě, hospodářský růst, vstup do Evropské Unie, reforma armády). Místo medializovaných „sociálních kompenzací“ v podobě tisícovky pro důchodce a dvou tisícovek za každé dítě je třeba zaměřit se na prezentaci a výhody programu sociální demokracie a kritizovat program hlavního oponenta, tedy ODS. Hlavně jasně formulovaná kritika programu ODS mi chybí.

Vždyť rovná daň opravdu neznamena snížování daní každému, jak voličům občanství demokraté vzkazují. Například pro většinu rodin s dětmi, nízkopříjmové skupiny, studenty nebo důchodce znamená dokonce v souhrnu, uvažujeme-li o odpočitatelné položce a hlavně změny v DPH, jejich zvýšení.

A co teprve zavedení školného pro studenty VŠ, což je bod v programu ODS, který jistě mnoha mladým lidem situaci neusnadní.

Představa proamerické a protievropské zahraniční politiky občanských demokratů jim také jistě mnoho voličů nenaláká.

U nemocnic přece nejde o žádné zestátnění, ale je přirozenou povinností sociální demokracie zabránit převodu nemocnic na akciové společnosti, jež by mohly převést na soukromé vlastníky. Kde máme jistotu, že tito soukromí vlastníci nezlikvidují některá odborná pracoviště, protože momentálně „nenesou“? Navíc přebytek hospodaření u akciové společnosti je možné rozdělit jako zisk akcionářům. Kde máme jistotu, že peníze od zdravotní pojišťovny soukromý vlastník opravdu použije ke správné léčbě pacienta a nikoliv pouze k vlastnímu obohacení? Tržní prostředí prostě nelze aplikovat všude. Nedovedu si představit, že po infarktu budu nejprve studovat ceníky jednotlivých nemocnic, než si přivolám první pomoc.

Co se týče současného důchodového systému i současného systému zdravotního pojištění, za stávajícího vývoje demografické křivky skutečně není udržitelný. Proto je třeba podporovat rodiny s dětmi v oblasti daňové i sociální prostřednictvím odečitatelných položek z daňového základu nebo společným zdaněním manželů a doplňkové tzv. přídatkem na dítě. V zemích severní Evropy jako je Švédsko tato politika funguje. Rovná daň v programu ODS však tyto výhody pro rodiny ruší. I na to je třeba upozorňovat.

Jan Pšíkal

Zprávy z České rady dětí a mládeže (ČRDM)

14. 4. 2005 se konalo valné shromáždění ČRDM. Jednání mělo na programu několik bodů, které bych Vám chtěl stručně popsat. Hned na úvod jsem začali volbou volební komise, což nám zabralo přes dvacet minut. Po velmi zdlouhavém začátku došlo na bod přijímání nových členů. Ani toto se neobešlo bez obtíží. Jen jediná organizace považovala za vhodné vyslat svého zástupce na shromáždění, kde se hlasuje o jejím vstupu. Ovšem

tento „chudák“ se ocitl pod palbou otázek a už to vypadalo, že jeho organizace nebude vůbec přijata. Nakonec se vše zdárně odhlasovalo a mohlo se přistoupit k dalšímu bodu a to rezignaci šesti členů předsednictva ČRDM. Nikoho kupodivu nezajímalo důvod, proč odchází polovina předsednictva. Jediným problémem, který se řešil, bylo, jak dovolit jednoho člena tak, aby byly naplněny stanovy ČRDM, to jest aby předsednictvo bylo složeno ze 7 členů. Výše popsané body nám zabraly hodinu a půl. V tu chvíli jsem zrušil svůj zbylý program na večer a připravoval se na noční jednání o zbylých bodech programu, jimiž byly: výroční zpráva, hospodaření za rok 2004, rozpočet na rok 2005 a problematika daňových asig-

nací. K mému překvapení celá schůze skončila během 45 minut. Všechny body odhlasovaly bez jediného slova vysvětlení.

Musím připustit, že větší apatii jsem dosud nezažil. Organizaci s rozpočtem 10 mil. Kč ovládá předseda a ředitel kanceláře v jedné osobě společně s několika přisedícími. Zbytek členů tomu jen mlčky přihlíží.

Co ČRDM znamená pro MSD? Naše organizace má jen jediný hlas, ročně platí 2100 Kč členský příspěvek a po této schůzi má člena stanovové komise ČRDM, mou maličkost. Loni jsme vyslali Lucii Svobodovou, aby nás zastupovala v ČRDM ve Varšavě. Je to dost či málo?

Jan „Cigi“ Cihlár

Hurááá do Portugalska!!! :-)

aneb Letní camp ECOSY 2005

Poslední červencový týden, konkrétně ve dnech 26.7. – 1.8., se uskutečnil již osmý ročník letního tábora ECOSY – Evropských mladých socialistů. Obdobně jako se v průběhu poslední dekády z ECOSY – původně spíše komorní skupiny přátel – stala mohutná střešní organizace všech evropských mladých socialistů, tak i letní tábor ECOSY (oficiálně: ECOSY Summer Camp) se vyvinul ve skutečně velkolepý mezinárodní festival s několika tisíci účastníky. Jedinou větší akcí bývá pouze festival celoplatné organizace mladých socialistů IUSY, který se koná jednou za tři roky (poslední byl v létě 2003 v Řecku).

Po dlouhém váhání (rumunští mladí socialisté v minulém roce nastavili laťku dosti vysoko a žádání členské organizaci ECOSY se do pořádání nechtělo) se k letošnímu letnímu táboru ECOSY přihlásili Mladí socialisté (JS) z Portugalska, kteří před nedávnem přispěli k volební porážce předchozí pravicové vlády. Naši přátelé z JS nás tedy pozvou do nejjihnějšího kraje Portugalské republiky – Algarve s hlavním městem Faro. Technické aspekty

(typ ubytování, strava atd.) jsou bohužel zatím ještě předmětem jednání, ale členové MSD o nich budou neprodleně informováni.

Samozřejmě, popisování letního tábora ECOSY je pro mnoho našich členů nošením sov do Athén (minulých ročníků se zúčastnily opravdu velké výpravy Mladých sociálních demokratů), berte proto následující řádky spíš jako společné zavzpomínání na předchozí letní tábory ECOSY.

Hlavní osou programu jsou aktivity společně pro všechny účastníky: slavnostní zahájení a zakončení, kulturní večery (pořádajícího národa i prezentace ostatních evropských národů), velké disku-

se s politickými špičkami. Protiváhou tohoto spíše odpoledního a večerního programu jsou dopolední malé diskuse a dílny, kterých probíhá hned několik najednou. Menší počet účastníků umožňuje, aby skutečně každý mohl vyjádřit svůj názor a daný problém mohl být důkladně rozebrán.

Nejen diskusemi živ jest člověk: součástí letního tábora je nespočet sportovních turnajů i nesoutěžních aktivit a výletů. A samozřejmě večer hned několik diskoték s různou muzikouuuu! :-)

Přes široké spektrum socialistických názorů (což je ostatně naše velké bohatství) umožňuje letní tábor ECOSY fantastický pocit jednoty a porozumění s ostatními mladými Evropany a získání mnoha nových přátel. Přiznám se, že např. Internacionálu jsem si nikdy nevychnul tak, jako při slavnostním zakončení před dvěma lety, uprostřed několika tisíc mladých socialistů a v objetí krásné přítelkyně z Budapešti! :-)) Letní tábor ECOSY je prostě akcí, kterou nám mohou zpátečníci pravičáci jen závidět!!

Václav Klusák
zahraniční tajemník

Programová komise MSD v roce 2005

Vážení přátelé,
obracím se na vás prostřednictvím časopisu Ventil, jelikož bych vás chtěl oslovit s prosbou o spolupráci na tvorbě nové programové politiky Mladých sociálních demokratů. Jestliže Mladí sociální demokraté chtějí i v budoucnu mít mladým lidem co říct, musí se opírat kvalitní program a myšlenky, jež budou nabízet řešení problémů a uspokojovat zájmy mládeže. Programová komise, která by jej měla připravit, bude muset pracovat moderněji a efektivněji než dosud. Pouze tak můžeme odpovědět na měnící se společenské prostředí a na výzvy, jež před nás stává organizace jiného politického smýšlení. Chceme vytvořit programovou platformu, která bude pracovat poměrně flexibilně a s důrazem na iniciativu jejích členů. Jestliže chceme tvořit politiku, musíme vědět jakou politiku chceme. Jestliže máte představu, jaká by politika Mladých sociálních demokratů měla být, neváhejte a zapojte se do práce formující se Programové komise. V případě, že byste měli zájem podílet se na jejich aktivitách, prosím kontaktujte sekretariát MSD nebo přímo mě na mail much-buch@post.cz. Jestliže už Vás nebaví pouze diskutovat v restauračních zařízeních, neváhejte a zapojte se. S pozdravem a s očekáváním plodné spolupráce,

Tomáš Petříček
Předseda programové komise MSD

Den Země na Praze 6 a 10

V rámci jarních aktivit Krajské rady MSD Praha, které zahrnovaly například sportovní akci „Přechod přes brdský hřeben“, přednášku na Vysoké škole ekonomické mj. s Richardem Falbrem na téma role odborů v evropském sociálním systému či odpoledne strávené s dětmi z dětského domova, jsme uspořádali v druhé polovině dubna tohoto roku již tradiční sportovně-ekologickou akci Den Země. Po úspěšných posledních ročnících jsme se jí tentokrát rozhodli uspořádat ve dvou termínech a na dvou rozdílných místech, abychom měli možnost oslovit co možná největší počet obyvatel našeho hlavního města. První termín byl uspořádán v sobotu 16. dubna v malebné lokalitě Divoké Šárky na Praze 6, druhá akce se konala o týden později v příjemném prostředí Hostivařské přehrady na Praze 10.

Ti, kteří se v obou těchto dnech nechali zlákat krásným, takřka letním počasím na výlet do Divoké Šárky či posléze na Hostivařskou přehradu, měli možnost využít bohatého programu, který právě u příležitosti události spojených s celosvětovou oslavou Dne Země uspořádali členové MSD Praha spolu s organizacemi věnujícími se ochraně přírody. Na několika stanovištích čekala nejen na děti celá řada zábavných úkolů, po jejichž splnění následovala sladká odměna a v cíli každý, komu se podařilo vše úspěšně splnit, obdržel pamětní diplom. Na soutěžních místech byla nachystána celá řada her, včetně skákání v pytli, házení létajícími talířem na terč, chytání rybiček v imaginárním rybníčku či malířská „minidílna“. Zájemci mohli také využít dalekohledu k pozorování Slunce.

Součástí celé akce byl také úklid okolního parku a parkoviště, do kterého se kromě organizáto-

rů zapojilo též množství zájemců z řad veřejnosti. Jejich dobrovolné gesto, kdy obětovali část svého volného dne na to, aby uklidili nepořádek po těch méně pořádných, tak vlastně byl tím nejkrásnějším možným naplněním hesla celých „narozenin Země“, hesla Clean up the world (Uklidíme svět). O tom, že nezůstalo jen u gest a symbolů, vypovídá několik metrických centů odpadků, sebraných do plastických pytlů či celkově kulturnější prostředí v okolí Divoké Šárky a Hostivařské přehrady.

Letošní Den Země jasně ukázal, že vzrůstá počet lidí, kterým není lhostejný osud jejich prostředí a namísto pasivity aktivně usilují o nápravu věcí, které je trápí v jejich okolí. Zájem veřejnosti byl tak tím největším oceněním pro pořadatele, z nichž bych zvláště chtěl poděkovat Václavu Klusákovi a Vladimíru Novákovi. Krajská rada MSD Praha a partnerské organizace se tímto zároveň těší, že budou moci všechny opět napřesrok přivítat při dalším ročníku Dne Země.

Lukáš Kaucký
Předseda KR MSD Praha

Zahraníční aktivity MSD

Jak víte, MSD je zapojeno do celé řady zahraničních aktivit. Naši zástupci se pravidelně účastní seminářů a dalších akcí pořádaných jak střešními organizacemi evropských, resp. celosvětových mladých socialistů ECOSY, resp. IUSY, tak našimi (především střešními) partnery. Je škoda, že zájem našich členů není vždy odpovídající pestré nabídce – osobně věřím, že právě zahraniční aktivity patří mezi to nejzajímavější a nejpřínosnější, co MSD může svým členům nabídnout.

Posuďte sami, od začátku roku 2005 se uskutečnily tyto akce:

- 14.–16. 1. seminář ECOSY v Londýně na téma trvale udržitelného rozvoje, kterého se zúčastnil Radim Lauko;
- 9.–12. 2. přípravné zasedání před sjezdem ECOSY v Bruselu, kde MSD bylo zastoupeno Janem Hamáčkem;
- 19.2. setkání s početnou skupinou německých mladých socialistů z Rheinland-Pfalzu se neslo v příjemném duchu procházky zimní Prahou a diskuse v malostranských hospůdkách. Spolupráci s rýnskými kolegy navázali zástupci MSD Lukáš Kaucký, Václav Klusák a Zdeněk Kraft;
- 26.–27. 2. nepochybně významný sjezd našich nejbližších partnerů – slovenských MSD v Matějovicích u Popradu. Jako zástupci naší organizace se sjezdu zúčastnili Jaroslav Špaček a poslanec PSP ČR Robin Böhnisch;
- 24.–27. 2. středoevropský seminář pořádaný rakouskými kolegy s tematikou boje proti násilí páchaného na ženách. Semináře se aktivně zúčastnila neobvykle početná skupina MSD: Seija Čechová, Kateřina Peštová, Martin Štoll a Veronika Svobodová;
- 11.–13. 3. přípravné předsjezdové setkání středoevropských mladých socialistů ve Var-

šavě, MSD reprezentoval a tradiční česko-polskou vzájemnost utužoval Tomáš Petříček;

- 16. 3. velice příjemné a obohacující setkání s osmnáctičlennou skupinou norských mladých socialistů proběhlo v Lidovém domě (oficiálnější část v zasedačce 207, následovaná neformální večeří). Setkání se zúčastnila řada členů MSD Praha a MSD Střední Čechy, přesto však hosté měli po celý večer značnou početní převahu ☺;
- 17.–20. 3. konečněěěěě ☺ sjezd ECOSY v portugalském Cascais, naše organizace byla zastoupena Janem Hamáčkem, Václavem Klusákem a Lucíí Svobodovou;
- 23.–28. 3. reprezentovali MSD Roman a Jana Bartošovi na semináři ECOSY o právech sexuálních menšin, který se uskutečnil v německém Werftpfuhlu;
- 14.–17. 4. první posjezdové zasedání Bureau ECOSY (~ „ústřední rada“ ECOSY) v Lucemburku, naším zástupcem byl Tomáš Petříček;
- 6.–8. 5. sjezd našich německých kolegů z organizace Die Falken v Düsseldorfu, zúčastnil se Pavel Palouš.

Z blížících se akcí bych namátkou zmínil např. sjezd druhé organizace německých mladých socialistů Jusos, který proběhne ve dnech 10.–12. 6. v Lipsku, a samozřejmě Letní tábor ECOSY, o kterém se více dočtete ve speciálním článku.

Nabídka je pestrá, neváhejte se hlásit! Informace chodí v zásadě prostřednictvím elektronické pošty (pozdávky od některých zahraničních partnerů dostáváme, bohužel, někdy s minimálním předstihem ☺), takže pokud nedostáváte pozvánky na svůj mail, neváhejte se obrátit na sekretariát MSD nebo přímo na mě.

Václav Klusák
zahraníční tajemník MSD

Letní setkání MSD

Vážení přátelé,

dozvoľte mi, abych vás informoval o jedné ze stěžejních akcí MSD v tomto roce. I letos se v termínu 1. až 3. července 2005 uskuteční tradiční letní celorepublikové setkání členů Mladých sociálních demokratů. Akce proběhne na Sečské přehradě v Pardubickém kraji. Jsem přesvědčen, že letní setkání je mimořádnou možností opustit své každodenní starosti a strávit víkend s lidmi s podobným pohledem na svět, dozvědět se nové informace a snad si i trochu odpočinout. Na LS nebudou ani letos chybět sportovní turnaje, diskuse na aktuální společenská témata (kterých v současnosti není málo), výlet za zajímavostmi kraje či setkání s významnými členy ČSSD.

Přehrada Seč je nejznámějším a nevyhledávanějším letním střediskem v Pardubickém kraji. Svým návštěvníkům nabízí mnoho způsobů k pasivní i aktivní relaxaci. Vodní nádrž umožňuje provozovat vodní sporty (plavání, kanoe, windsurfing). Členitý terén Železných hor je vhodný pro cykloturistiku. Přímo v areálu se kromě hřiště na fotbal, volejbal, nohejbal a basketbal nachází i půjčovna horských kol a loděnice. Pro milovníky tenisu je možné rezervovat tenisové kurty (cca 1000 m od areálu). Pro zájemce o kulturu lze doporučit výlet na zříceninu hrad Oheh, která je na skalách nad jezerem, případně výlet na zámek Žleby nebo do skanzenu Veselý kopec. Na své si přijdou i účastníci, kteří nepreferují aktivní způsob odpočinku. Nabízí se jim odpočinek na pláži nebo procházka lesem spojená s návštěvou nedaleké řecké taverny. Večer je možné navštívit vyhlášený letní diskoklub Flamengo (cca 1000 m). Ubytování je zajištěno ve srubech (po 10 lidech s vlastním hygienickým zařízením) s venkovním grilem. Sruby se nacházejí v lese, zhruba 100 m od pláže.

Nespornou výhodou Seče je její poloha. Přehrada leží zhruba uprostřed ČR a proto je ze vzdálenějších míst republiky přibližně stejně přístupná. Další výhodou je dobré dopravní spojení buď s nedalekými Pardubicemi, nebo přímým autobusovým spojením z Prahy.

Věřím, že jsem vás dostatečně motivoval a že se na Seči sejdem v hojném počtu. Svě návratky pošlete prosím co nejdříve na ÚS MSD.

Na setkání se těší

Jarda Špaček

Návrhy nového loga

Napište nám svůj názor na e-mail: much-buch@seznam.cz